

Informatie over een bloedtransfusie

Binnenkort krijg jij (of je kind) een behandeling of ingreep in ons ziekenhuis waarbij er misschien een bloedtransfusie nodig is. Dit kan ook noodzakelijk zijn vanwege een bepaalde ziekte of aandoening.

Met deze brochure willen we je uitleggen wat een bloedtransfusie nu juist is. Als je na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, aarzel dan niet deze te stellen aan je behandelende arts.

Wat is een bloedtransfusie?

Via een infuus (=baxter) wordt een bloedproduct toegediend. Dit bloedproduct, afkomstig van een bloeddonor, gaat via de aders in het lichaam van de patiënt.

Waarom is een bloedtransfusie nodig?

Als er een ernstig tekort is van één of meerdere bestanddelen van het bloed, kan de arts beslissen om dit tekort aan te vullen.

Je behandelende arts zal **enkel met jouw toestemming** een bloedtransfusie voorschrijven (*tenzij in dringende situaties*).

Je arts informeert je ook over:

- de reden van je bloedtransfusie
- de risico's die aan de transfusie verbonden zijn
- de risico's die ontstaan wanneer je niet instemt met een bloedtransfusie

Is een bloedtransfusie veilig?

De Dienst voor het Bloed van het Rode Kruis Vlaanderen heeft als belangrijkste kernopdracht het ter beschikking stellen van voldoende en veilige bloedproducten aan de ziekenhuizen in Vlaanderen.

Zoals de Belgische en internationale wetgeving voorschrijft, worden er bij de inzameling én de verwerking van bloedproducten strikte kwaliteits- en veiligheidsvoorschriften nageleefd.

Twee belangrijke punten hierbij zijn: de donorselectie en de testen op het donorbloed.

- Alleen gezonde mensen kunnen bloeddonor worden. Bij elke donatie wordt de donor door een arts grondig gescreend.
- Donoren geven vrijwillig bloed en krijgen hiervoor geen financiële vergoeding.

Testen op het donorbloed:

- twee soorten geelzuchtvirussen (hepatitis B en C)
- de geslachtsziekte syfilis
- HIV (Human Immunodeficiency Virus: type 1 en 2) dat aids kan veroorzaken
- algemeen bloedbeeld wat een goede weerspiegeling geeft over de gezondheidstoestand van de donor

Als blijkt dat het bloed mogelijk besmet is, wordt het vernietigd. Toch blijft er – ondanks alle voorzorgen – een zeer kleine kans op besmetting door een bloedtransfusie bestaan.

De aanwezigheid van de ziekteverwekkers is soms nog niet aantoonbaar of de hoeveelheid virus in het bloed is zo gering, dat het niet kan worden aangetoond met een bloedtest.

Daarnaast kan het gebeuren dat er een ziekteverwekker in het bloed zit die nog niet bekend is of waarop niet wordt getest. Ook in het ziekenhuis is men bij wet verplicht om verschillende veiligheidsmaatregelen te hanteren. Niet alleen in het labo, maar ook op de verpleegafdeling.

Bloed dat bij jou “past”

Het is belangrijk dat je een bloedproduct krijgt dat bij jou “past”. Daarom nemen wij eerst bloed bij je af om je bloedgroep (type A, B, AB, O) en rhesusfactor (positief, negatief) vast te stellen. Dit gebeurt tweemaal (tenzij in dringende situaties).

Als we je bloedgroep kennen, stemmen we hier het bloedproduct op af. Immers sommige mensen hebben afweerstoffen die gaan “vechten” tegen bloedcellen van een ander.

In het labo kan men dit zien als jouw bloed gemengd wordt met het donorbloed (*dit heet een kruisproef*). Als deze kruisproef een “ongunstig” resultaat geeft, moeten we deze test herhalen met een andere bloedeenheid. Houd er rekening mee dat het dan wel eens langer kan duren voordat er een geschikt bloedproduct gevonden wordt.

Bijwerkingen

Het kan voorvallen dat er bijwerkingen optreden **tijdens of na de transfusie**. Daarom is het belangrijk dat de verpleegkundigen je kunnen opvolgen. **Verlaat NOOIT de afdeling tijdens de transfusie.**

Hoe kan je bijwerkingen herkennen?

- koorts
- rillingen
- jeuk
- rode huid

Deze bijwerkingen kunnen met medicatie verholpen worden. De arts beslist of de transfusie dan even onderbroken of gestopt wordt.

Ernstige reacties komen zelden voor omdat het bloedproduct zo “passend” mogelijk is. Indien je je slecht voelt sinds de bloedtransfusie, aarzel dan niet om dit te melden. Ook als je je enkele dagen na de transfusie niet goed voelt, last hebt van geelzucht of donkere urine, raadpleeg dan je behandelende arts.

Kan ik een bloedtransfusie weigeren?

Een bloedtransfusie mag je altijd weigeren. Er zijn echter weinig andere mogelijkheden voor een bloedtransfusie. Sommige operaties of behandelingen kunnen zelfs niet zonder bloedtransfusie worden uitgevoerd. Het weigeren van een bloedtransfusie kan een groot risico zijn en alternatieven zijn vaak niet voorhanden. Bespreek je wensen i.v.m. de bloedtransfusie tijdig met je arts.

AKKOORD NA INFO Bij bloedtransfusie (exclusief tijdens of na een operatie)

Ik, ondergetekende

Adres

.....

naam:

PATIËNTENKLEVER

geboortedatum:

geef aan de behandelende arts toestemming voor bloedtransfusie:

- Ik bevestig dat ik mondelinge uitleg (mogelijke voor- en nadelen, mogelijke alternatieven) heb gekregen van de behandelende arts of een daartoe bevoegde medewerker omtrent
 - De voorgestelde behandeling,
 - De eventuele voor- en/of nadelen van de behandeling
 - De mogelijke alternatieven
 - De kans op herstel
 - De eventuele problemen tijdens de periode van behandeling en de mogelijke verwickelingen zoals een infectie
 - De mogelijke gevolgen indien de behandeling niet zal doorgaan.
- Ik bevestig dat ik bijkomende vragen kon stellen en dat deze voldoende beantwoord werden.
- Ik verkreeg de informatiebrochure ter ondersteuning van de reeds verkregen mondelinge uitleg en bevestig dat ik deze brochure heb gelezen.
- Dit document is maximum één jaar geldig vanaf datum van ondertekening

Datum: / /

Uur⁴:

Naam patiënt of wettelijke vertegenwoordiger:

De ondergetekende is (*aankruisen wat past):

- patiënt
- door de patiënt aangewezen vertegenwoordiger¹
- bewindvoerder over de persoon²
- samenwonende partner
- meerderjarig kind
- ouder
- meerderjarige broer / zus
- arts³

Handtekening

datum: / /

Uur⁴:

naam/handtekening arts:

¹ Is in het bezit van een schriftelijk mandaat

² Kan een machtiging van de vrederechter voorleggen.

³ Bij urgentie of ontbreken van één van de voorgaande.

⁴ uur moet ingevuld zijn als akkoord na info op de dag van de procedure wordt verkregen